

AFCEC · Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya

Fitxa de fons fotogràfic (NODAC)

Fons Carles Fargas i Bonell

(Fons CFargasB)

Resum de la Fitxa NODAC del fons.

1. ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

1.1. CODI DE REFERÈNCIA

CAT BARCELONA AFCEC Carles Fargas i Bonell.

1.2. NIVELL DE DESCRIPCIÓ

Fons.

1.3. TITOL

Carles Fargas i Bonell.

1.4. DATES

Data de creació: ca. 1912.

Data d'agregació: ca. 1938.

1.5. VOLUM I SUPORT DE LA UNITAT DE DESCRIPCIÓ

DOCUMENTS ICÒNICS:

FOTOGRAFIES: aproximadament 11.261 unitats.

Fotografies	Imatge	Cromia	Suport	Format
5.564	positives	B/N	vidre	4,5x10,7 cm (estereoscòpic)
5.631	negatives	B/N	vidre	4,5x10,7 cm (estereoscòpic)
62	positives (autocroms)	color	vidre	4,5x10,7 cm (estereoscòpic)

4 còpies digitals (TIFF) d'originals conservats a la *Xocolateria Fargas* de Barcelona.

Probablement existeixen diverses imatges disgregades en altres col·leccions de l'arxiu fotogràfic que es podran integrar dins el fons una vegada acabat el procés de reorganització dels fons i col·leccions de l'arxiu que s'està duent a terme.

DOCUMENTS TEXTUALS: un inventari mecanoscrit del fons (sense data) i una còpia en paper carbó.

MATERIAL FOTOGRÀFIC: amb la donació també van ingressar una ampliadora B Krauss datada aproximadament el 1910, diverses capses portaplaques per un visor estereoscòpic i dos llums de laboratori.

Donat que la numeració original de les plaques presenta algunes discontinuïtats, els fons, originalment, estaria compost per un major volum documental.

2. ÀREA DE CONTEXT

2.1. NOM DEL PRODUCTOR

Carles Fargas i Bonell.

2.2. HISTÒRIA DEL PRODUCTOR

Carles Fargas i Bonell (Barcelona 1884-1942). Era el fill gran de l'industrial Josep Fargas Dey i de Vicenta Bonell Brugal.

Carles Fargas va realitzar els estudis de delineant i va començar els estudis universitaris d'arquitectura, però a causa d'una angina de pit no va acabar els estudis.

La família Fargas vivia a Barcelona, on va obrir -a principis del segle XX- una xocolateria al carrer del Pi núm. 16, amb el nom de *Xocolateria Fargas*. El domicili familiar es trobava al primer pis de la mateixa finca on tenien la xocolateria, posteriorment la família es va traslladar al carrer del Duc de la Victòria núm. 9, principal. En aquest pis va entrar a treballar com a minyona el 1944 Angels Allué Ballarín, donant del fons d'en Carles Fargas i germana de Sebastiana Allué Ballarín, treballadora de la xocolateria.

La família Fargas va estiuajar a Sant Feliu de Llobregat des de 1907 on tenia una finca i on al 1932 va construir una torre, *Pins d'Or*. A principi de 1936 la família Fargas tenia la intenció d'instal·lar una fàbrica de xocolata a Sant Feliu de Llobregat, però l'esclat de la Guerra Civil espanyola al juliol de 1936 va estroncar aquest projecte. La torre *Pins d'Or* va ser requisada per l'exèrcit i la família Fargas va haver d'abandonar la finca. Van ser uns anys difícils que es van saldar amb la mort de Vicenta Bonell el dia 5 de desembre de 1938, als 88 anys.

Els pares d'en Carles Fargas van fer un testament en vida deixant tot, inclosa la *Xocolateria Fargas* i la finca *Pins d'Or*, al seu fill Carles, qui -per la seva part- va fer un testament l'any 1941 cap a una congregació religiosa, les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús, les quals passaven habitualment a demanar almoïna a la *Xocolateria Fargas*. Amb la mort sobtada d'en Carles Fargas, va ser aquesta congregació de monges qui va heretar la finca, dedicada actualment a un centre de salut mental.

Anys més tard, el negoci de la *Xocolateria Fargas* va passar a una neboda de la mare d'en Carles Fargas, Maria Bosch Bonell a qui el matrimoni Fargas va afillar. Maria Bosch va llegar el negoci de la xocolateria a tres treballadors amb els que va formar una societat: Rosa Medina, Esteban Rafael i Angels Allué, aquesta darrera va ser la donant del fons.

Entre les aficions d'en Carles Fargas es trobaven el dibuix, la pintura i la fotografia. Es va donar d'alta com a soci del Centre Excursionista de Catalunya el 21 d'agost de 1903, als 19 anys i va participar activament en la Secció de Fotografia, amb la qual va organitzar diverses exposicions i de la qual va ser president el 1919.

Després de la Guerra Civil Espanyola l'exèrcit va requisar el cotxe de la família Fargas. Els desplaçaments a Sant Feliu de Llobregat i per tant a la Torre *Pins d'Or* els van haver de realitzar en tren. Va ser en un d'aquests viatges en transport públic quan Carles Fargas va tenir un infart, el dia 2 de maig de 1942 i va morir als 58 anys.

2.3. HISTÒRIA ARXIVÍSTICA

El fons va ingressar a l'Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya el 8 de juny de 1989 a través d'una donació d'Àngels Allué Ballarín. La formalització de l'ingrés es féu mitjançant la signatura d'un contracte de cessió de drets a l'Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya, signat el 13 de juliol de 2010 per Àngels Allué Ballarín .

El fons d'en Carles Fargas es trobava al domicili familiar al carrer Duc de la Victòria núm. 9 de Barcelona en el moment de la donació, on havia treballat com a minyona Àngels Allué i on aleshores vivia.

Una sèrie de circumstàncies van portar a Àngels Allué a realitzar la donació del fons d'en Carles Fargas a l'Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya que van afectar a la integritat del fons. L'estiu de 1989 es van produir unes inundacions al pis superior de la Sr Allué les quals van afectar gran part del seu pis durant un cap de setmana. La família va ser alertada quan l'aigua va arribar al carrer i en el moment d'arribar-hi van descobrir que una part important del fons fotogràfic s'havia malmès. Era lògic que el Centre Excursionista de Catalunya acollís aquest fons donada la seva relació amb la institució, així com el desig dels seus familiars. La família Allué va recuperar el material i es va posar en contacte amb l'Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista per efectuar la donació. Amb les fotografies havia material fotogràfic, així com dibuixos i plànols realitzats per en Carles Fargas que en gran part es van perdre.

El fons originalment es trobava organitzat en petites capsetes originals de plaques numerades. Probablement l'inventari mecanoscrit que va arribar amb el fons faci referència a aquest primer sistema d'organització del fons, amb la numeració de les capsetes de plaques. Posteriorment Carles Fargas va reorganitzar el fons dins unes capsos més grans que diferenciaven la imatge segons els colors de les capsos, vermelles pels positius i blaves pels negatius. Aquestes capsos estaven fetes a mida i encarregades a una empresa de confits que distribuïa els dolços a la xocolateria.

Una vegada el fons va ingressar a l'arxiu, la primera actuació sobre ell va consistir en traslladar els negatius a 25 capsos on les plaques es troben distribuïdes de forma vertical, substituint les capsetes de plaques originals que es trobaven malmeses per les inundacions.

Alhora que s'encapsaven les plaques, es donaven entrada al llibre de registre d'ingrés de l'arxiu fotogràfic. Posteriorment, es va realitzar unes fitxes de cartró, en alguns casos, amb una reproducció de la imatge per a consulta pública del fons, classificant les fotografies temàticament. Els positius es van redistribuir dins les capsos originals del fons. Es va procedir a renumerar les capsos amb una etiqueta on consta la numeració de les plaques que contenen.

Es detecten salts en la numeració dels positius que probablement correspon a la part del fons que es va perdre en la inundació.

Pel que fa a conservació preventiva, els autocroms es van netejar i protegir amb sobres de conservació permanent i actualment forment part físicament de la col·lecció factícia *col·lecció E* que agrupa els autocroms de l'arxiu.

En el moment de realitzar la Guia de l'arxiu, el fons està pendent de tractament arxivístic.

3. ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

3.1. ABAST I CONTINGUT

El fons està integrat per negatius i positius estereoscòpics sobre vidre de temàtica variada.

La sèrie més nombrosa fa referència a imatges que mostren la Barcelona de principis de segle XX. Són imatges que donen testimoni de les transformacions del paisatge urbà i que recullen l'activitat i l'ambient al carrer. Entre les fotografies es troben imatges de festes religioses, populars i socials. Es troben imatges d'indrets emblemàtics de la ciutat de Barcelona com d'esdeveniments festius i esportius. Així mateix, comprèn un conjunt d'imatges de successos esdevinguts a la ciutat de Barcelona entre la dècada de 1910 al 1930.

Carles Fargas, com a acabat burgès, gaudia de la vida i la retratava. Les fotografies mostren l'espai on es reunien i es divertien els burgesos al primer quart del passat segle XX.

Una part important del fons representa la casa Fargas al carrer del Pi núm. 16 de Barcelona, i els diferents espais i escenes quotidianes de la *Xocolateria Fargas*. Caldria ressaltar entre aquest material una sèrie d'autocroms que mostren alguns indrets de Barcelona com l'Estadi Olímpic de Montjuïc, així com el detall d'alguns productes de la *Xocolateria Fargas*.

A més trobem vistes de pobles i ciutats de Catalunya i de l'Estat espanyol amb una gran riquesa patrimonial. També recull els viatges que va realitzar en Carles Fargas principalment per Europa. I sobretot una part molt important del fons mostra la finca *Pins d'Or* que posseïa la família Fargas a Sant Feliu de Llobregat.

El fons aplega una col·lecció interessant de retrats corresponents a membres de la família Fargas, a benestants catalans i a personalitats del món de l'esport i de l'espectacle. La majoria de les fotografies estan documentades i identifiquen els personatges retratats, fet que ens proporciona informació sobre qui formava part de l'entorn Fargas.

El fons també conté imatges estereoscòpiques de dones nues que van aparèixer dins una capsula amb una anotació manuscrita: "Acadèmia Blanca".

Finalment cal destacar que es tracta d'un fons valuós per al coneixement de la història d'una època i d'una classe social: la burgesia catalana i que representa gairebé totes les facetes i esdeveniments de la vida d'en Carles Fargas.

4. ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data: Susanna Muriel Ortiz, juny 2011.

Regles o convencions: Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC) Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.